



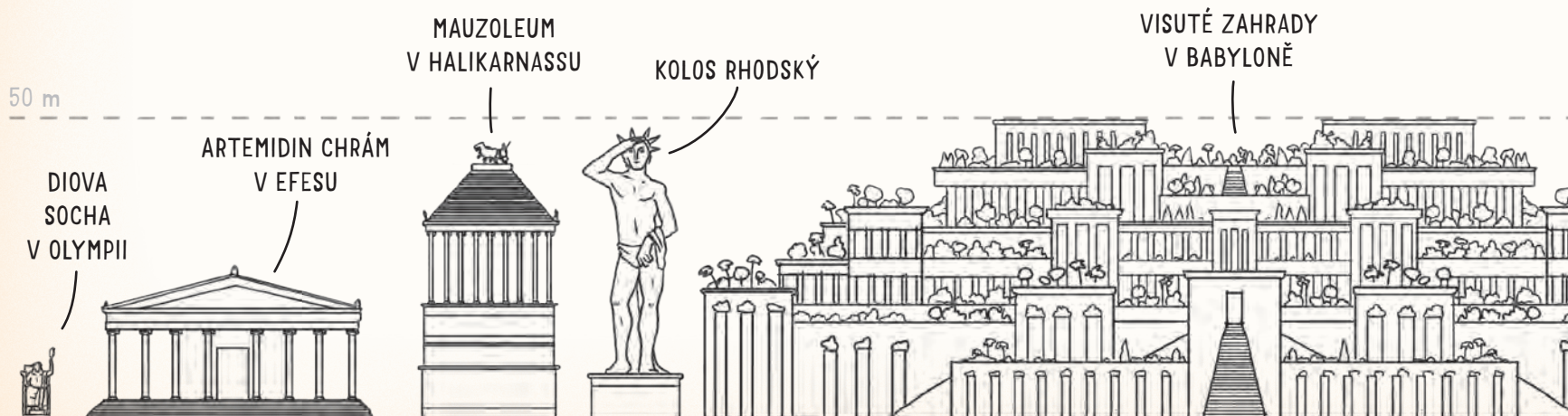
Úvod

.....

Září z minulosti... a jejich světlo neubývá. Klenoty starověku, které jsou dokladem odvážné snahy člověka vyrovnat se divům přírody. Lidé vždy chtěli více: překonat stávající postupy a metody, najít nové možnosti. Vytvořit nevyzkoušené, to, co vyvolá úžas a obdiv. Dílo, které zajistí tvůrcům nesmrtelnost a slávu už během života. Pojďme klenoty zvednout, oprášit a dobře prohlédnout. Zjistíme s úžasem, že za gigantickými díly je spousta drobné, lopotné a úmorné práce.

Od nepatrného k obřím

Na začátku velkého díla je první malý krok. Myšlenka. Plán. Nákres. Konstrukce. Část. Celek. Malý, větší, největší. Než se postaví pyramida, kolos, obří socha, visuté zahrada, jsou zapotřebí miliony úkonů, namáhavých drobných činností, nespočet lidí, pracujících do úmoru na realizaci iluze, které chtěl autor dát rozměr, barvu a tvar. Fascinující, vidíte?



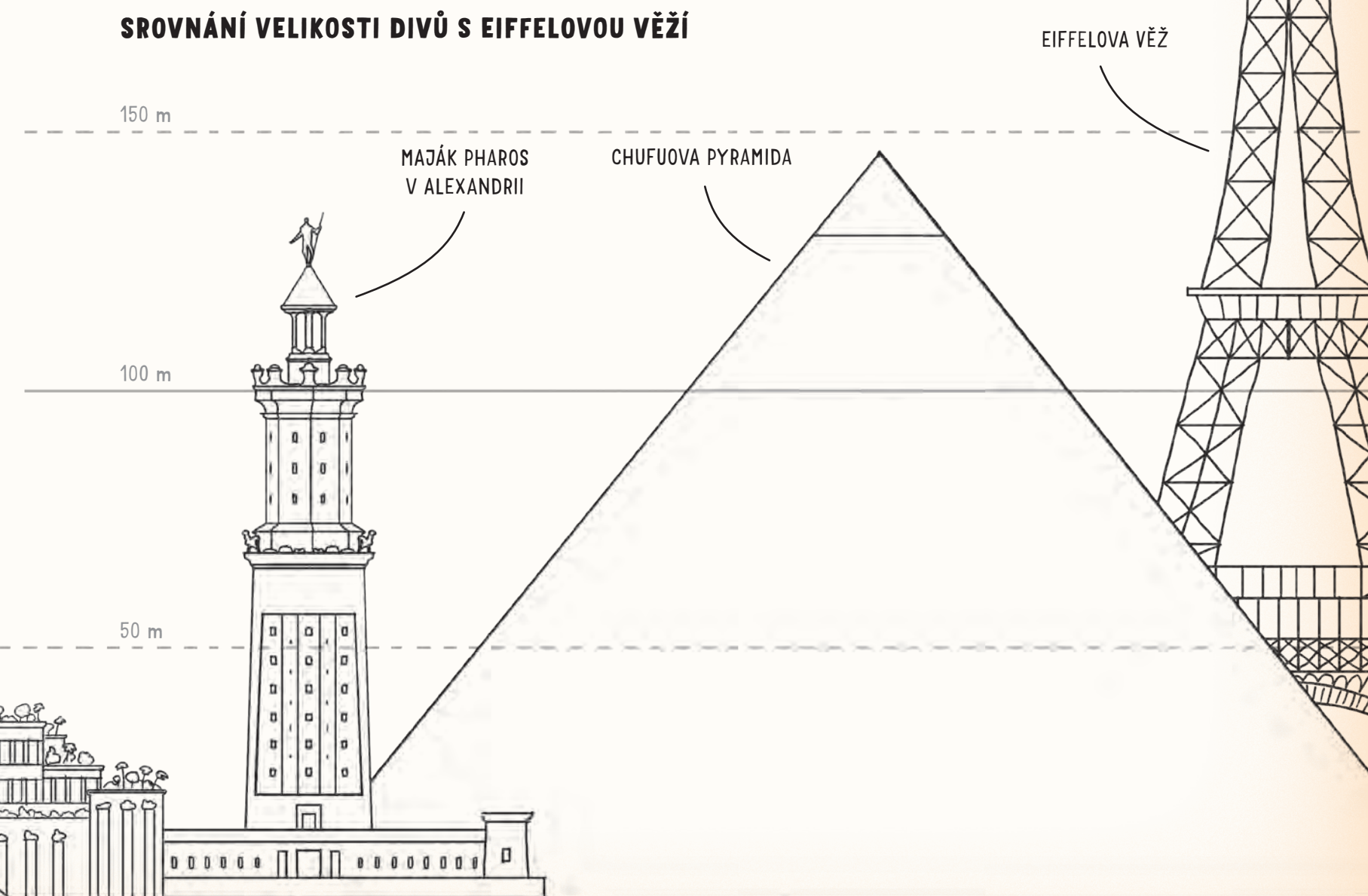
Kolik? Sedm?

Seznam divů světa se v průběhu let vyvíjel a měnil. Vždyť jejich zrod pokrývá dlouhé historické období od 3. tisíciletí př. n. l., kdy vznikly nejstarší a jediné dosud zachovalé egyptské pyramidy, až po 1. tisíciletí př. n. l., kdy spatřily světlo světa ostatní stavby. Cestovatelé a spisovatelé tehdejšího světa rozhodně nebyli líní. Vážili dlouhé vyčerpávající cesty, aby našli, popsali a předali zprávy všem o dechberoucím kolosu, majáku, zahradách a mnoha dalších. A kde jinde by měl seznam vzniknout než v Alexandrii, kulturním centru Egypta. A proč sedm? Inu, sedm dnů má týden, sedm je svátostí stejně jako sedm ctností. Ve středověku bylo dokonce sedm svobodných umění. Číslo sedm je úplné a mystické, co říkáte?

Mýty, nebo realita?

V současnosti umíme spousty věcí, volat si s lidmi z druhého konce světa, potopit se na dno oceánu nebo vylétnout až do vesmíru. Zpátky v čase ale ještě putovat neumíme. Naštěstí existují historici a archeologové, kteří chtějí vědět, jak vypadala minulost a jak mohli lidé bez současných technologií postavit takto kolosální stavby. Jejich názory se různí a my tak s jistotou nevíme, co všechno je realita a co mýtus. Ale můžeme jim uvěřit a ponořit se do někdy až neuvěřitelných příběhů o tom, JAK SE STAVĚLY DIVY SVĚTA.

SROVNÁNÍ VELIKOSTI DIVŮ S EIFFELOVOU VĚŽÍ



Pyramidy v Gíze

Jediný div světa, který již po tisíciletí odolává slunci, větru a zubu času a stále ohromuje svět. Pyramidy v Egyptě, fascinující zemi na severu Afriky. Vznikly v období vlády 4. dynastie ve 3. tisíciletí před naším letopočtem. Tvoří ji Chufuova (Cheopsova), Rachefova a Menkuareho pyramida. Otázky kolem jejich vzniku dosud nejsou a zřejmě nikdy nebudou zodpovězeny. Proto budete často číst slova pravděpodobně, nejspíše, zřejmě. Inu, vzhůru za tajemstvím!



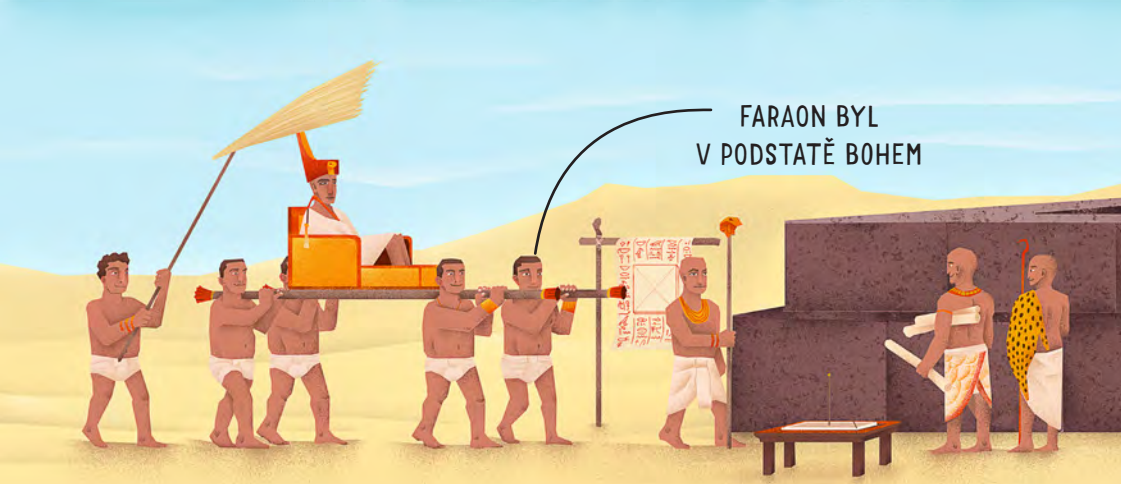
Největší z největších

Tou největší, nejkrásnější a zároveň nejzachovalejší je Chufuova, takzvaná Velká pyramida. Její stěny směřují do čtyř světových stran, každá z nich má základnu delší než 230 metrů. Váží přibližně 5 000 000 tun, výška je 137 metrů. Původně byla o dobrých 10 metrů vyšší, v běhu staletí přišla o okrasnou špičku. V době výstavby byla pokryta vápencovým obložení, protože každá pyramida starověkého Egypta se měla lesknout ve slunci a zářit, dnes už se dochoval jen jeho zbytek na vrcholu pyramidy.

Země na Nilu

Faraon Chufu si jako místo věčného odpočinku zvolil planinu v Gíze, která skýtala dostatečně pevné podloží pro stavbu takového monumentu. Další nesmírnou výhodou bylo, že se nacházela blízko Nilu, skvělé dopravní tepny. Po řece se dovážel vápenec z Tury a žula z asuánských lomů vzdálených přes 900 kilometrů jižním směrem. Neslyšíte náhodou šplouchání vln, které se třišťi o lodě?



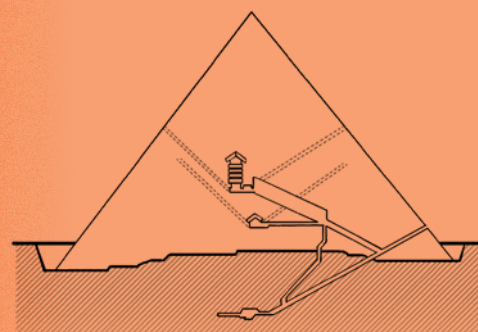


Faraonův architekt

„Tak tady, panovníku a vládce, odtud se bude pyramida tyčit k samotnému nebi. Dokonalý čtverec, pohled, vznešený!“ vítal architekt na stavbě faraona Chufua, svého bratrance. Ten se byl několikrát podívat, jak roste místo jeho posmrtného odpočinku. Kromě pyramidy zahrnoval hrobový komplex údolní chrám, vzestupnou cestu a zádušní chrám. Všechny části byly navrženy a plánovány najednou, ale hlavní byla stavba pyramidy. Ta se vyměřovala a konstruovala jako první.

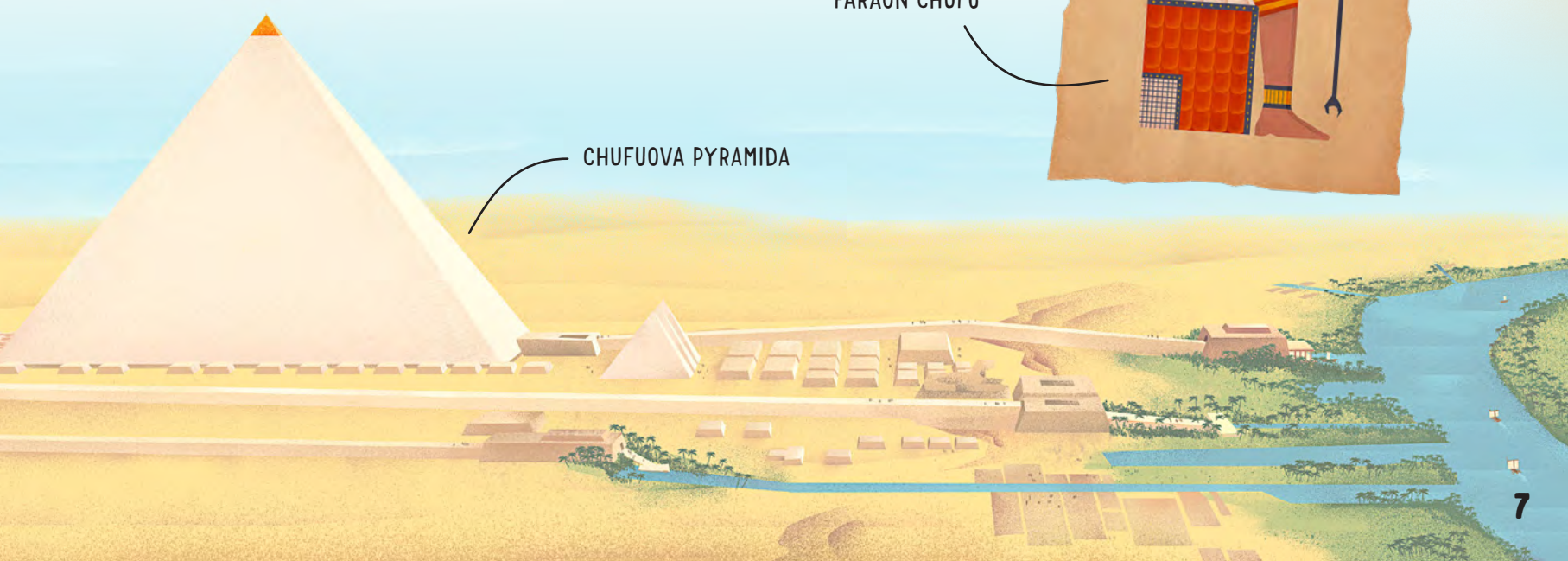
Chufuova povedená rodina

O faraonovi Chufuovi víme málo, zachované papyrasy jej vykreslují jako krutého a despotického vládce. Byl synem krále Snofrua a královny Hetepheres I. Měl obrovskou moc a absolutní vládu, patřila mu veškerá půda jeho království a každý poddaný na ní. Jde zřejmě o největšího faraona starého Egypta také díky jeho architektonickým počínům, ke kterým Velká pyramida a její chrámový komplex patří. Nikomu dalšímu se nepodařilo postavit tak monumentální pyramidu, ačkoliv se o to mnozí snažili. Včetně jeho syna Rachefa a vnuka Menkuarha.



Průřez pyramidou

Vstup do pyramidy byl umožněn sestupnou šikmou chodbou, která vedla do nejstarší pohřební komory. Později vedly chodby od původního vstupu směrem nahoru. Ve výšce několika desítek metrů nad skalním podložím leží prostřední prostor, takzvaná královnina komora. Největším prostorem každé pyramidy byla vnitřní galerie. Je dlouhá 47 metrů, 8,5 metrů vysoká a stoupá vzhůru do nejvyšší, takzvané královské pohřební komory, která sloužila pro odpočinek panovníka Chufua. Poslední komora je téměř v polovině výšky pyramidy.



FARAÓN CHUFU



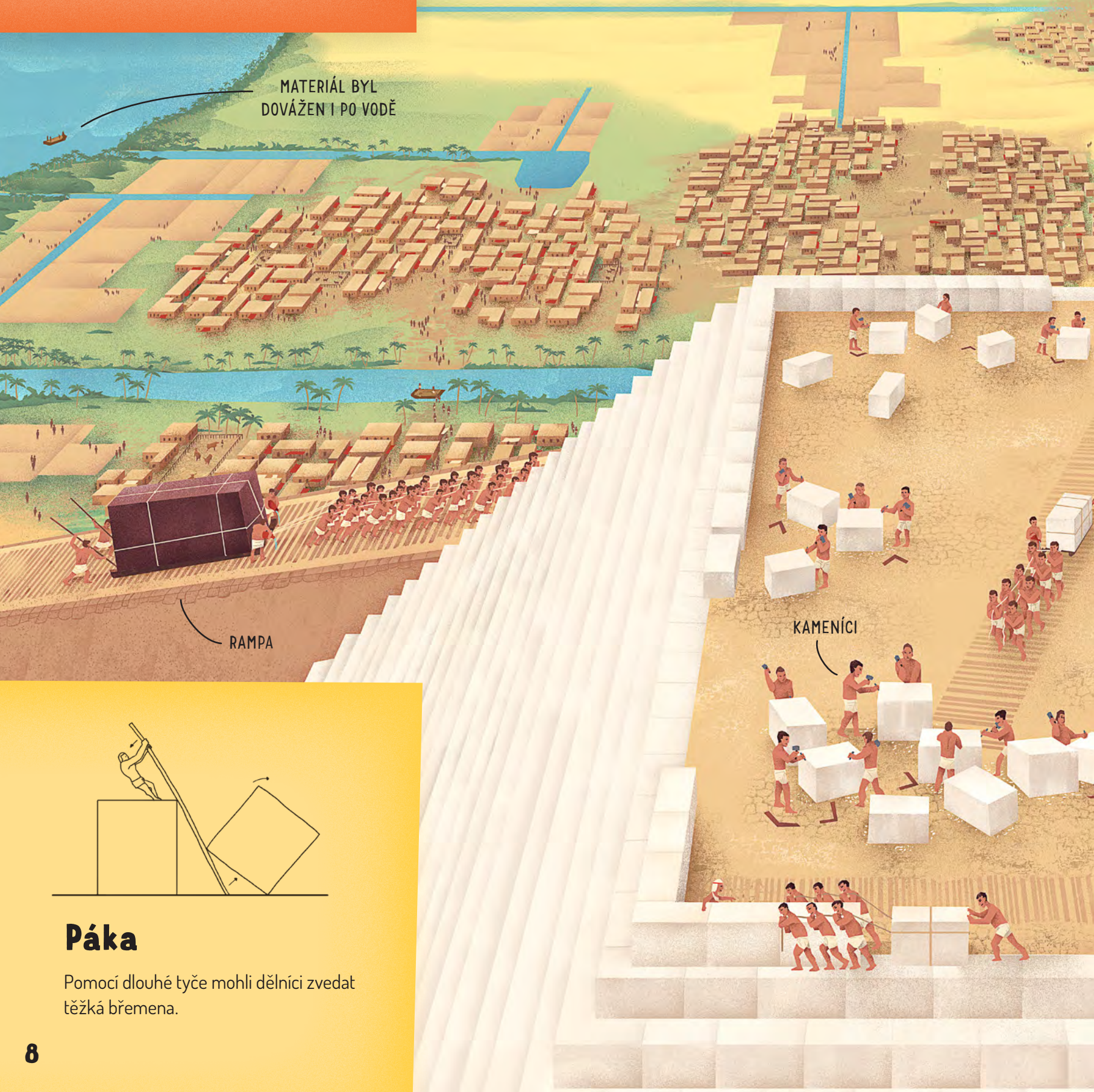
CHUFUOVA PYRAMIDA

Ze staveniště

Chufuova pyramida byla postavena v roce 2650 př. n. l. a již několik tisíciletí si střeží velké tajemství. Jak mohla v době, která neznala kladku, kolo, železné a jiné složitější nástroje, vzniknout tak masivní stavba?

Rampy

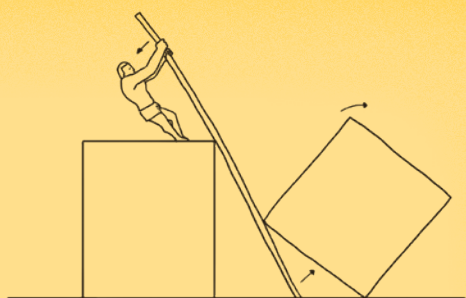
Pyramida rostla do výšky za pomoci pracovních ramp. Jedna vedla od přístaviště a kanálu, kam se na lodích dovážel materiál na stavbu a zásoby pro řemeslníky. Druhá s největší pravděpodobností vedla od lomu poblíž pyramidy, odkud se dopravovala část kamenných bloků. Do určité výšky se používaly dvě přímé rampy s mírným sklonem, od vyšší polohy obkružovala stavbu šroubovitá, takzvaná vnitřní rampa. Bohužel, ani v tomto směru Velká pyramida nevydala žádná svědectví a jde o domněnky historiků.



MATERIÁL BYL
DOVÁŽEN I PO VODĚ

RAMPA

KAMENÍCI



Páka

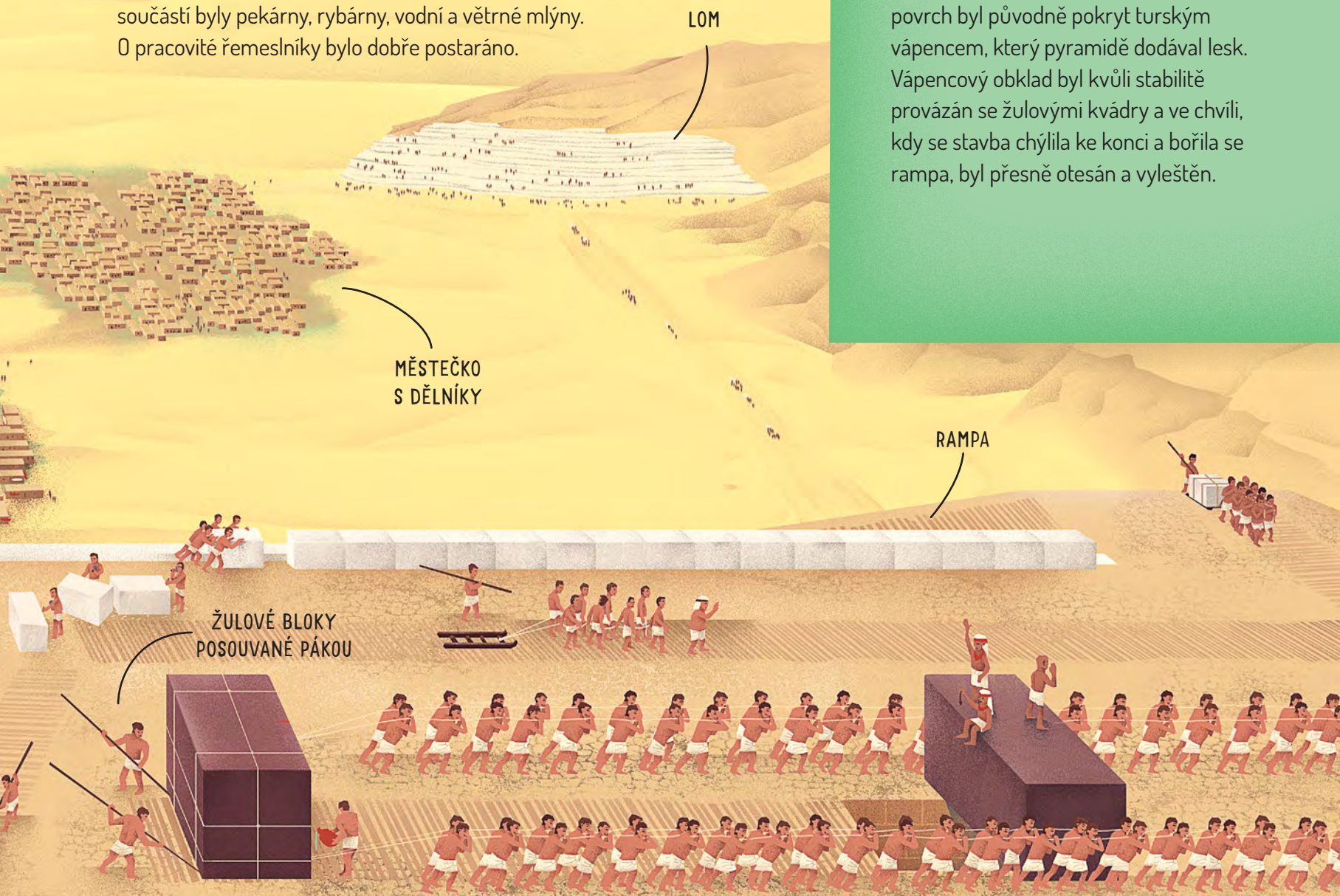
Pomocí dlouhé tyče mohli dělníci zvedat těžká břemena.

Městečko dělníků

Na stavbě každé pyramidy pracovalo po dobu 20 let na 20 000 zručných řemeslníků a svobodných rolníků. Výsadní postavení měli kameníci. V blízkosti staveb bylo odhaleno městečko dělníků z nepálených cihel. Jeho součástí byly pekárny, rybárny, vodní a větrné mlýny. O pracovité řemeslníky bylo dobře postaráno.

Materiál

Chufuova pyramida vyrostla na skalním podloží, to jí zajišťuje pevné základy, hodné tak velkolepé stavby. Jádro pyramidy tvoří tvrdá a odolná žula, její povrch byl původně pokryt turským vápencem, který pyramidě dodával lesk. Vápencový obklad byl kvůli stabilitě provázán se žulovými kvádry a ve chvíli, kdy se stavba chýlila ke konci a bořila se rampa, byl přesně otesán a vyleštěn.



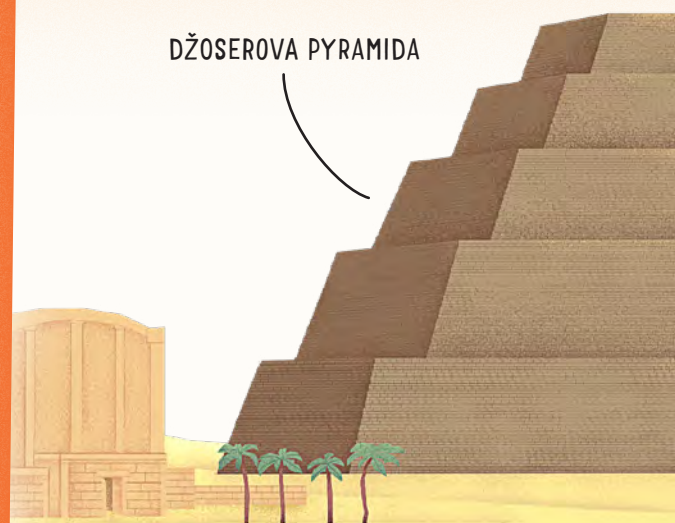
Jen ať se klouže

Jeden kamenný kvádr vážil přes 2 tuny a použito bylo plných 2 300 000 kvádrů! Přetahovaly se pomocí lan, pák, dřevěných válcovitých kmenů a obrovské lidské síly. Aby kvádry lépe klouzaly, lila se před ně voda. Na kmenech se tak utvářela jemná vrstva bahna a díky tomu šla práce snáze od ruky. Dobře posloužily i dřevěné saně.



Předchůdci pyramid

Posmrtné paláce se nejdříve hloubily ve skalách. Později došlo k jejich rozšíření o nadzemní stavbu z pálených cihel, zřídka z kamene, které se říkalo mastaba. Ta byla přímou předchůdkyní pyramid, ukládaly se do ní pohřební dary pro zesnulého, movní zemřelí v ní mívali dokonce několik místností. Imhotep, filozof, lékař, básník a dvorní architekt faraona Džosera, přišel s novým nápadem, kdy na sebe nechal navršit několik mastab. Tak vznikla stupňovitá pyramida v Sakkáře, první svého druhu.



Po vodě

Připravit kamenné bloky v lomu byla těžká a namáhavá práce. Ne náhodou byla svěřena jen těm nejzručnějším kameníkům a řemeslníkům. Ve chvíli, kdy byly žulové a vápencové bloky přichystány, zbývalo je dopravit co nejlíže k pyramidě. Nejlépe to šlo po vodě díky husté síti kanálů, které vedly, pokud to dovozovalo podloží, ke každé pyramidě.



Práce mistra kameníka

Tvrdé žulové bloky byly opracovávány pomocí ohně a vody, kdy se jejich střídavým použitím narušil povrch skály. Poté byly vyhloubeny záseky měděnými dláty. Do záseků se zarazily klíny z tvrdého dřeva a byly polévány vodou. Jejich nabobtnáním se kámen buď roztrhl, nebo byl pomocí páčidel odlomen. Odlomený blok žuly byl poté upevněn na připravenou plošinu a listovou měděnou pilou, taženou z obou stran několika muži, dále opracováván. Jako brusný materiál sloužil křemičitý písek.



Drží to!

Ne vždy se podařilo docílit u kvádrů perfektního tvaru, zkrátka... i mistr kameník se občas utne. Dokonce víme, že žulové kameny v jádru jsou opracované dost nedokonale, nahrubo a mezery mezi nimi vyplňuje sádrová malta. Maltou se spojovalo i obložení z vápence. Závěrečné úpravy a odtesávání přebytečného obložení se neobešly bez dřevěného lešení. Bezpečnost na staveništi se musela dodržovat i ve starém Egyptě.



Posmrtný život

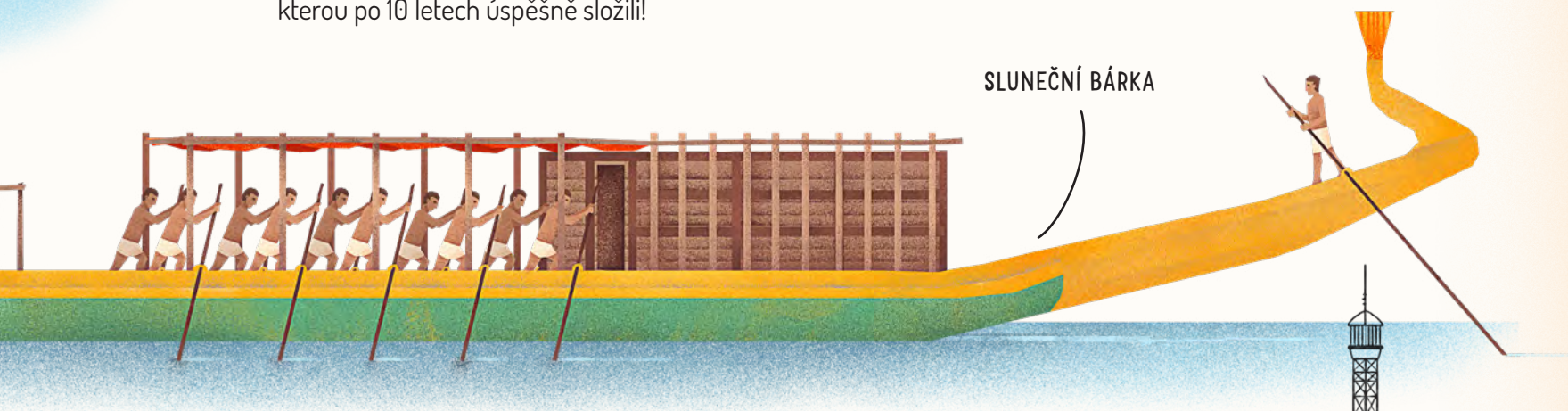
Do hrobek pohřbívali ve starověkém Egyptě panovníky a významné členy jejich rodiny. Zemřelým byla budována honosná obydlí, doslova posmrtné paláce, v nichž měly přežít jejich duše. Ty podle dobového smýšlení mohly žít jen tehdy, pokud jejich ostatky byly přítomné na zdejším světě. To měl zajistit proces mumifikace, který probíhal bezprostředně po smrti a trval i přes 70 dní.



PROCES MUMIFIKACE

Sluneční bárka

Po všech procesech, které mumifikace zahrnovala, se mohlo přistoupit k pohřbu a uložení těla do hrobky. Panovníkovo nabalzamované tělo převáželi po Nilu na speciální lodi, takzvané sluneční bárce. Tou bylo tělo přepraveno přímo k zádušnímu chrámu a poté mohly započít slavné obřady a oslavy. V polovině 20. století egyptští archeologové učinili vzácný objev. Vedle Velké pyramidy objevili Chufuovu sluneční bárku rozebranou na jednotlivé díly, kterou po 10 letech úspěšně složili!



Co po sobě Chufu zanechal?

Nad záhadami a velikostí pyramid v Gíze stojí lidstvo v němém úžasu. Chufuova pyramida již přes 4 500 let ohromuje svými rozměry všechny návštěvníky Egypta. Navzdory spoustě dohadů, domněnek a teorií i hypotéz stále nelze přesně říct, jak se vlastně pyramidy stavěly. A kdoví kdy a zda vůbec bude tato záhada odhalena.

SROVNÁNÍ S EIFFELOVOU VĚŽÍ

